

לתת פנים לנפלים

קנתו פנים קנופיקים

"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברנו המתים -
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"

יצחק רבין.

עמנואל פוגל

1927 - 12.5.1948

החקר של
זהבה וחנוך
אבר
2011

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד"
(ירמיהו לא')

מסמך 1: דף יזכור
מקור: אתר 'נזכור את כולם'

אתר הנצחה לחללי
מערכות ישראל

מדינת ישראל
משרד הביטחון

חסר: שמות ההורים

והתאריכים המדויקים של לידתו ועלייתו

טוראי

פוגל, עמנואל (מוניה)

עמנואל מוניה, בפי חבריו, נולד בשנת תרפ"ז (1927) בעיר ויז'ניצה - בוקובינה, רומניה. בעודו ילד, חווה על בשרו את השואה כאשר נשלח למחנות הריכוז בטרנסניסטריה, מקום בו אבדו בני משפחתו. בתום המלחמה נשלח לבית יתומים בשם "טריאן" ברומניה.

מוניה הגיע לארץ-ישראל במסגרת עליית-הנוער בשלהי תש"ד, ונשלח עם חבריו לעלייה ל"משק הפועלות" שבפתח תקווה. מנהלת בית-הספר של אותם ימים מתארת אותו כ"ילד זקן, ללא אמונה באנשים ובסביבה". תוך זמן קצר, התערה היטב בחברת הילדים, למד את השפה, הירבה לכתוב לעלוך בית-הספר ברוח אופטימית להפליא. בחיבוריו אלה, הוא מכנה את מדינתו החדשה בשם "אמא" ולה הוא מספר עד כמה קשה היה לו להסתגל לחיים החדשים והמסודרים במולדת. אולם, לדבריו, עברה עליו תקופה זו בשמחה, כי "איננו מנוצל יותר על-ידי אחרים, והוא לומד ועובד וחי בזכות עצמו בחברה בה בחר".

בתקופת מלחמת-העצמאות, לפני הקמת מדינת ישראל, יצא גרעין "היוגבים" - להכשרת הפלמ"ח בקיבוץ גור. עם סיום ההכשרה, צורפו הבחורים לגדוד החמישי של חטיבת "הראל". עמנואל השתתף בקרבות רבים בהם לחם הגדוד, עד אשר ביום ג' באייר תש"ח (12.5.1948) נפל עם כמה מחבריו בקרבות מבצע "מכבי" כאשר הערבים כבשו את משלט 8 מצפון לשער הגיא. הובא למנוחות בקבר אחים בבית-הקברות הצבאי בהר-הרצל בירושלים.

עמנואל (מוניה) פוגל

נפל ביום ג' באייר תש"ח (12.05.1948)
בן 21 בנופלו

מחתרות

מקום מנוחתו
בית העלמין הצבאי הר הרצל

**מסמך 2: רשימת העולים באונייה טרנסילבניה
מקור: הארכיון הציוני**

מחלקת העליה של הסוכנות היהודית לא"י
רשימת עולים שבאו לא"י - תיבת

תאריך: 28.10.1945

מס' בתי	השמות	מס' קב	גיל	מס' מ	מקום מגוריו בא"י ומס' מס	הקניית
655	טובלוביץ	הולנד	60	7	רומניא	רומניא
656	מס	הולנד	54	1	רומניא	רומניא
657	"	הולנד	30	"	רומניא	רומניא
658	בנא	הולנד	58	1	רומניא	רומניא
659	סרמטיין	הולנד	31	2	רומניא	רומניא
660	מטריא	הולנד	15	3-5	רומניא	רומניא
661	פרמנסקי	הולנד	33	3	רומניא	רומניא
662	מט	הולנד	50	1	רומניא	רומניא
663	הדר	הולנד	18	1	רומניא	רומניא
664	הול	הולנד	28	1	רומניא	רומניא
665	לונל	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
666	מטריא	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
667	מרטנסקי	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
668	מרט	הולנד	28	1	רומניא	רומניא
669	מרט	הולנד	21	1	רומניא	רומניא
670	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
671	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
672	מרט	הולנד	30	7	רומניא	רומניא
673	מרט	הולנד	48	1	רומניא	רומניא
674	מרט	הולנד	38	1	רומניא	רומניא
675	מרט	הולנד	28	2	רומניא	רומניא
676	מרט	הולנד	7	2	רומניא	רומניא
677	מרט	הולנד	40	1	רומניא	רומניא
678	מרט	הולנד	35	"	רומניא	רומניא
679	מרט	הולנד	17	2-3	רומניא	רומניא
680	מרט	הולנד	38	1	רומניא	רומניא
681	מרט	הולנד	38	"	רומניא	רומניא
682	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
683	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
684	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
685	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
686	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
687	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
688	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
689	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
690	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
691	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
692	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
693	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא
694	מרט	הולנד	18	2-3	רומניא	רומניא

באוניה טרנסילבניה שהגיעה ארצה
ב- 26.10.1945
מופיעים:
מאיר פוגל, בן 16 מרומניה
מוניו פוגל, בן 15 מרומניה
קרובים בארץ- בעל בית חרושת לסבון

האונייה טרנסילבניה 1967, מקור לא ידוע

מסמך 4: דף עד על שם נחום יצחק פוגל אביו של עמנואל
מקור: יד ושם

376642

רשות זכרון לשואה ולגבורה, ירושלים

דף עד

לרשום חללי השואה והגבורה

ירושלים, רחוב בן-יהודה 12

אנא מלאני עד כמה שידוע לך!	
מס' האשור <u>32712/3</u>	בט"ו
שם המשפחה <u>Foghel</u>	בט"ו
שם פרטי <u>Nachum-Ischak</u>	נחום-יצחק
שם האב <u>Bol</u>	בול
שם האם <u>סא</u>	סא
תאריך הלידה	
מקום הארץ הלידה (גם באותיות לטיניות)	
מקום המגורים הקבוע (גם באותיות לטיניות)	<u>Vijmita</u>
המקצוע	
התניבות לפני הכניסה והנציג	
מקומות המגורים במלחמה (גם באותיות לטיניות)	
מקום המות, הזמן הנסיבות (תמסום גם באותיות לטיניות)	<u>Sargodhram, India</u>
מצב משפחתי	
שם האשה ושם משפחתה לפני הנישואין	
שם הבעל	
שמות הילדים עד גיל 18 שנפטרו (פעל לגיל 14 ורשמים "רד"צ" מיוחד)	הגיל
הערה! את הילדים יש לרשום ב"דף העד" של אחד ההורים אך לא יותר מפעם אחת.	
אני <u>חנה פוגל</u> (בתוכה מלאה) <u>ולא רחמי</u> <u>62</u>	תגר ב (כתובה מלאה) <u>ולא רחמי</u> <u>62</u>
קרובה/ה <u>אמא</u> של <u>נחום-יצחק פוגל</u>	של <u>נחום-יצחק פוגל</u>
מזהירה, בזה כי העדות שמסרתיו כאן על פרטיה היא נכונה ואמיתית. לפי מיטב ידיעתי והכרתה.	
אני מבקשת/העניק לניל אודות-זכרון מטעם מדינת ישראל.	
מקום ותאריך <u>ירושלים 8.5.56</u>	החתימה <u>חנה פוגל</u>
החתימת המוקד <u>ר.א.</u>	
לידיעת. האגף הסרע"י בירושלים. רחוב בן-יהודה 12	
הייתי בוסן המלחמה במחנה (הסגר, עבודה, השמדה וכו') _____ בניסן _____	
במחנה _____ ביערות _____ זכר _____ ואני מוכן למסור עדות על כך.	
החתימה העד _____ כתובתו _____	

ויז'ניץ, מקור: אינטרנט

Tabel-Nominal

al copiilor orfani de ambii părinți în vârstă de 1-15 ani inclusiv
ce urmează a fi repatriați în orașul F A L T I C E N I .

Nr. srt.	Numele și Pronumele vâr	Numele părinților		Locul evacuării
		sta. tata	mama	
1	Schnapp Bertha	14 f. Jacob	Sara	Storojineți (Sargorod)
2	Frimet Aron	13 m. Juda	Chaika	Cernăuți
3	Markhofer Josef	13 m. Salomon	Lotte	"
4	Berger Bertha	15 f. Israel	Lotte	Rădăuți
5	Berger Max	14 m. "	"	"
6	Windisch Erna	14 f. Salo	Friada	Câmpulung
7	Rosner Wolf	15 m. Falik	Fani	"
8	" Chaim	13 m. "	"	"
9	Kaminetki Meier	15 m. Herg	Chawe	Lipcani
10	Rosenberg David	15 m. Nuchem	Salie	Suceava
1	Klein Siegi	15 m. Arpac	Blanca	Câmpulung
2	Kopetz Srul	15 m. Aron	Freida	Hotin
3	Waldman Moritz	14 m. "	Rifca	Cernăuți
4	Gartenlaub Conrad	15 m. Michel	Anna	Câmpulung
5	Pohaliuc Dvoire	15 f. Schike	Stel	Otaci
6	Iancu Jetti	14 f. necunoscut	"	Cernăuți
7	Sacagiu Schmaje	15 m. Iancu	Ana	Burdujeni
8	Rubinger Chais	15 f. Israel	Regina	V. Dornei
9	Ketz Edith	14 f. Siegmund	Bertha	G. Humorului
20	Vogel Muniu	15 m. Nuchem	Golde	Vijnita (Slidi)
1	Rauchwerger Hedy	15 f. Salo	Gusta	Cernăuți Derebcin
2	Schleier Simon	15 m. necunoscut	"	Suceava
3	Blum Isidor <i>lipsa</i>	8 m. "	"	Câmpulung
4	" Julius	9 m. "	"	Cernăuți
5	" Regina	6 f. "	"	Câmpulung
6	Fröhlich Betti	7 f. "	"	Suceava
7	Froehlich Sara <i>lipsa</i>	3 f. "	"	"
8	Druckman Coca	11 f. Herg	Pepi	Banila (Moghilev)
9	Steckel Ettel	13 f. Benjamin	Rosa	G. Humorului
30	Beratz Nuța	14 f. Nusen	Clara	Burdujeni
1	Seidner Clara	10 f. Scmil	Taube	Rădăuți
2	Racoviți Meilaoh	15 m. Jacob	"	Cernăuți
3	Hochstadt Carl	15 m. Ulrich	Cilli	"
4	Schutzman Gusta	14 f. Josef	Lotte	Cernăuți
5	Herer Herman	15 m. Wolf	Henig	Câmpulung
6	Paghes Severin	14 m. Josef	Julia	Rădăuți
7	Lerner Taube	13 f. Josef	Chane	Hotin
8	Mortman Benno	14 m. Leon	Henig	Cernăuți
9	Fink Rașala	15 f. Chaskel	Chane	"
40	" Jacob	11 m. "	"	"

Se certifică de noi prezentul tabel-nominal.-

Comandantul Legiunii Jandarmi Moghilev

מסמך 5: רשימת נרדפים
מקור: יד ושם
מופיע: שמו של עמנואל Muniu, ושם הוריו: Nuchem ו-Golda

COLONIA EVREASCA
S L I D I
==00==
Județul Moghilev

Tabel-Nominal

al copiilor orfani de ambii părinți până la vârsta de 12 ani.

Nr. srt.	Numele și pronumele	Sex vâr	Numele părinților sta. tata	mama	Locul naș-terei	Locul evacuării	Observ
1	Singer Nute	m. 12	Schaje	Libe	Berhomot	Berhomot	
2	Singer Feige	f. 9	"	"	"	"	
de la 12-15 ani							
3	Markus Abraham	m. 14	Moses	Bertha	Chimes	Palanca V. Dornei	
4	Markus Ida	f. 15	"	"	idem	idem	
5	Rosenberg Feige	f. 13	Abraham	Slime	Borșa	"	
6	Vogel Muniu	m. 15	Nuchem	Golde	Vijnita	Vijnita	

Certificăm exactitatea prezentului tabel cu un număr de 6 (șase) copii orfani de ambii părinți.-

SEFUL COLONIEI

(Greisman Leon)

Membrii,

(Lessing Abraham)

Bernhard Jacob)

Certifică semnăturile
coordonatorilor coloniei
Seful B.D. M. E. Legiunii

20 Vogel Muniu 15 m. Nuchem Golde Vijnita
15 f. Salo Gusta Cernăuți

מסמך 6: סיפור הקרב ובו העדות שלא ידוע מה עלה בגורל עמנואל מקור: אתר הענף לאיתור נעדרים

עמנואל פוגל ז"ל
מספר אישי 2218

פרטים אישיים:

נולד בשנת 1930 בויז'ניצה שברומניה
נפל בתאריך 31/05/1948, כ"ב אייר תש"ח

תקציר נסיבות היעדרות:

בימים שלפני הכרזת המדינה, במסגרת מבצע "מכבי", בין התאריכים 11-14 במאי 1948, לחמה חטיבת הראל באזור שער הגיא וניהלה מספר קרבות, במגמה לכבוש את הרכסים השולטים על כביש שער הגיא מצפון ומדרום.

ב-11 במאי 1948, הצליחו כוחות הראל לכבוש את הרכס, שמצפון לשער הגיא ולהתמקם במשלטים 6, 7, 8-ו-8. משלט 8 היה כיפה מוארכת, שנתפסה על ידי כוחותינו, ללא קרב, ושלטה על מספר תאי שטח, שלא ניתן היה לראותם מהמשלט המרכזי - מס' 7. בגלל גודלו של המשלט הוא פוצל ל-8א ול-8ב. בבוקר ה-12 במאי 1948 הגיעה למשלט תגבורת, בפיקודו של המ"מ משה גוסקוב. התגבורת הורכבה מחיילי הכשרת גזר, וביניהם גם עמנואל פוגל ז"ל, והם התמקמו בחלקו הצפוני של המשלט 8. בשעות הבוקר החלו הערבים לתקוף את משלט 8 והמ"מ משה גוסקוב ביקש תגבורת ממשלט 7 אך לא נענה, בתוך כך גברה אש הערבים, ובחיפוי מקלעים, הם החלו לעלות בואדי שמצפון למשלט 8. אחד ממפקדי הכיתות נתן הוראת נסיגה והמ"מ משה גוסקוב לא הצליח לעצור את הנסיגה, שהפכה לבריחה מבוהלת לכיוון משלט מס' 7.

ארבעה לוחמים נשארו על הגבעה שניים מהכשרת כפר מנחם, זאב מיזרב זגבה ז"ל וירחמיאל גולוגובסקי ז"ל, ניצפו בפעם האחרונה על ידי החייל איתמר אבן טוב כאשר הם פגועים בגפיהם, אך לא הרוגים ושניים נוספים מהכשרת גזר אליעזר גלזר לוט ז"ל ועמנואל פוגל ז"ל, שהיו באחת העמדות הצפוניות ביותר של משלט 8, נצפו על ידי חבריהם להכשרה רק בזמן ההתמקמות על המשלט בשעות הבוקר. הכוח הערבי, שכבש את המשלט שהיה בו זמן קצר ונסוג, כנראה, לכיוון יאלו. יומיים לאחר מכן ב-14 במאי 1948, חזרה פלוגה אחרת מהגדוד ה-5 וכבשה את משלט מס' 8. הנעדרים לא נמצאו גם לאחר סריקות שנערכו בסביבתו.

שער הגיא שנות ה-40. מקור: ארכיון הפלמ"ח

ארבעה לוחמים נשארו על הגבעה שניים מהכשרת כפר מנחם, זאב מיזרב זגבה ז"ל וירחמיאל גולוגובסקי ז"ל, ניצפו בפעם האחרונה על ידי החייל איתמר אבן טוב כאשר הם פגועים בגפיהם, אך לא הרוגים ושניים נוספים מהכשרת גזר אליעזר גלזר לוט ז"ל ועמנואל פוגל ז"ל, שהיו באחת העמדות הצפוניות ביותר של משלט 8, נצפו על ידי חבריהם להכשרה רק בזמן ההתמקמות על המשלט בשעות הבוקר. הכוח הערבי, שכבש את המשלט שהיה בו זמן קצר ונסוג, כנראה, לכיוון יאלו. יומיים לאחר מכן ב-14 במאי 1948, חזרה פלוגה אחרת מהגדוד ה-5 וכבשה את משלט מס' 8. הנעדרים לא נמצאו גם לאחר סריקות שנערכו בסביבתו.

מסמך 7: המצבה ודף הנופל המתוקנים של עמנואל פוגל
מקור: אתר 'נזכור את כולם'

דף נופל

טוראי

עמנואל (מוניה) פוגל

בן גולדה ונחום יצחק

נפל ביום ג' באייר תש"ח (12.05.1948)
בן 21 בנופלו

פלמ"ח

מקום מנוחתו
בית העלמין הצבאי הר הרצל

- סיפור חייו
- מקום מנוחתו
- הנצחה באנדרטאות
- איתור שם חלל

